

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De morte herodis ca. lxxvij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Historia libri

azymoz non licebat alique occidere: et propter custodes carceris tradidit eum custodiendum quattuor quaternionibus militum, volens post pascha pducere eum populo: ut ipse populus occideret eum: non ipse herodes ut iacobus, quia magis videbatur eis gloriosum si ipsi occideret eum: quia erat princeps apud stolorum.

Quomodo liberatus est petrus de manu herodis,

Capitulum LXXVII.

Quomodo autem in castris

Castris pducitur eum esset herodes populo. ipsa nocte erat petrus dormiens inter duos milites vincens catenis duabus que adhuc rhome esse dicuntur et custodes iacentes ante ostium custodiebant carcerem. Et ecce angelus domini apparuit: et lumen refulsit in habitaculo carceris, et miraculose factum est ut solus petrus videret lumen, percussosq; latere petri excitavit eum dicens, Surge velociter. Et statim ceciderunt catene de manibus eius: que adhuc rhome esse prohibentur. Et dixit angelus ad eum, Precingere et calcia te caligis tuis. Deposuerat enim cingulum propter molestiam carceris: ut tunica circa pedes demissa temperaret frigus noctis. In quo datum est exemplum sanctis viris: quod in angustiis licet aliquid relaxare de rigore ordinis. Legimus enim apostolos et prophetas duris cingulis usus propter afflictiones carnis: et petrum ad tempus deposuisse cingulum pro molestia carceris. Et fecit petrus iuxta mandatum angeli: et addidit angelus, Circunda tibi vestimentum tuum et sequere me. Et exiens sequebatur eum: et nesciebat, quia verum est quod fiebat per angelum, id est non putabat hoc in rei veritate fieri: sed imaginaria visione ostendit. Unde sequitur, Existimabat se visum videre: et hoc sibi ostensum imaginaria visione. Transientes autem primam custodiam, id est custodes carceris custodie deputatos, et secundam, id est duos quaterniones. Vel primam custodiam, id est primum quaternionem cum suis: venerunt ad portam ferream que ducit ad civitatem: que putatur fuisse in atrio carceris. Carcer enim habebat atrium: et erat in exteriori parte civitatis sue extra civitatem, et vltro aperta est eis. Et exeuntes processerunt in

vicum unum, et stans discessit angelus ab eo ut sciret se in rei veritate de carcere ductum: qui putabat sibi hoc imaginarie ostensum. Et tunc ad se reversus, id est ad mentem suam: quia fuerat in maximo stupore. dicit, Hunc scio vere quia misit dominus angelum suum: et eripuit me de manu herodis et de omni expectatione plebis iudeorum. Et considerans ubi esset venit ad domum marie matris iohannis: qui cognominabatur marcus non euangelista: ubi erant multi congregati causa orationis ut oraret pro petro. Et cum pulsaret petrus ad ianuam: egressa est puella ad videndum quem locum dicit hieronymus. Tanta dignitatem esse animarum: ut unaqueque ab ortu natiuitatis sue habeat angelum sibi in custodiam deputatum. Petrus autem perseveranter pulsabat. Et cum aperuissent: viderunt eum et obstupuerunt. Et innuit eis manu ut tacerent: ut sub silentio miraculum viderent vel audirent. Vel forte ideo: ne clamore gaudentium aduentus eius in civitate palaretur. Et narravit quomodo eduxit eum dominus de carcere: et alii. Hunc dicit hoc iacobo et fratribus, scilicet iacobo alpheu episcopo hierosolymorum, quod alter iam fuerat decollatus ab herode. Et egressus eadem illa nocte abiit in alium locum timore herodis et iudeorum.

De morte herodis,

Capitulum LXXVIII.

Rastina autem

C die post educationem petri de carcere: erat non parva perturbatio inter milites et custodes quidnam esset factum de petro. Unde apparet: quia clausum reliquerat carcerem, alioquin non esset ambiguum evasisse. Herodes autem cum reliquisset eum et non invenisset: diligenter inquirens de custodibus, utrum nossent quidnam factum esset de eo: iussit eos adduci ad se ut vindicaret eos, non tamen vindicavit domino procurante: ut solutio petri nulli noceret. Imminente enim negotio: herodes descendit a iudea in cesarem palestine proinquam tyro et sidon: ut non

Scriptum apostolorum

erit tyrijs et sidonijs quibus iratus erat. Quod audientes tyrii et sydonii: venerunt ad blasum qui erat cubicularius herodis et custos thesaurorum eius. quia erat amicus eorum et patronus. et eo interprete reconciliati sunt herodi. Non enim poterant sustinere inimicitias regis tam vicini. Sequenti autem die herodes vestitus veste regali sedebat pro tribunali apud eos: et provocabat ad eos blandiens eis. Populus autem acclamabat dei voces et non hominis. id est. exhibebat ei laudes deo debitas et non homini. Et dum adulatorijs favoribus demulceret. et oblatos sibi divinos honores non respiceret. respiciens supra se vidit imminente et insistentem capiti suo in funiculo angelum. id est. bubone mortis eius. pro me nunciavit. et tunc ut tradit iosephus inclinavit se ad eos qui sibi applaudebant: et dixit eis. En ego deus vester mortuus. Sciebat enim facta quod dixerat ei augur. cum traheretur ad carcerem: se infra quatuor dies post visionem bubonis mortuus. Et cõsultum ut habet in historia percussit eum angelus domini. id est. facta est super eum vindicta dei: quia per quatuor dies ventris dolore cruciatus est. et corrodabant vermes viscera eius. et ita paulatim consumptus a vermibus expiravit.

De agrippa.

Capitulum LXXIX.

Reliquit autem filium

quod dicitur est agrippa non cognominatus herodes: qui adhuc romæ erat. nec habuit totum regnum patris sue partem. Habuit autem terram duarum tribuum et dimidie ultra iordanem. Unde legitur quia fideles in iudea imminente eversione hierusalem ad ammonitionem angeli secesserunt in regnum agrippe istius. scilicet filij herodis agrippe.

Reditus historie ad ordinem suum.

Capitulum LXXX.

Nunc redit historia

ad ordinem suum. et continuat eam a fidelibus antiochie missam pauperibus in hierusalem per barnabam et paulum. Quod enim insertum est de herode. de morte iacobi. de incarceratione et liberatione petri. quasi incidens fuit. Prosequitur ergo de reditu barnabe et pauli

li a hierosolymis historia in hunc modum. Verbum domini crescebat et multiplicabatur. Barnabas autem et paulus reversi sunt ab hierosolymis assumpto secum iohanne qui cognominabatur marcus post expletum misterium. Erant autem in ecclesia que erat antiochie propter eos qui venerant ab hierosolymis prophete et doctores. inter quos erat simon qui vocabatur niger. et lucius cirenensis. et manahen qui erat herodis tetrarche col lactaneus. id est. eodem cum illo lacte nutritus. Et possunt eisdem accipi prophete et doctores. Vel potest ita distingui. Prophete de futuris. et doctores de presentibus. Et vide quod iste simon dictus est de colore niger si sit latinum vocabulum. vel si est hebreum dictus est niger: quasi ascendens de virtute ad virtutes. Niger est hebreum: et interpretatur ascendens. Ministrantibus autem illis domino et ieiunantibus: dicit eis spiritus sanctus Segregate mihi barnabam et paulum in opus ad quod assumpsit eos. Qui audito consilio spiritus sancti remiserunt saulum et barnabam in hierusalem ad petrum et iacobum et iohannem qui erant ibi. Qui gaussi sunt audito mandato domini vel spiritus sancti. et ieiunantes et orantes imposuerunt eis manus in modum ordinandorum. Utrum autem propter impositionem manuum aliam ordinis sollemnitate circa eos celebraverunt incertum est. Nec de ordinatione apostolorum aliquid legitur. vel quod dominus eis imposuerit manus. De petro tamen certum habet quod antiochie missam celebraverit. Sed potuit apostolis pro ordinatione sufficere: quod dictum est eis a domino. Hoc facite in meam commemorationem. Et licet non interfuerit barnabas et paulus. tamen quod postea electi sunt ad apostolatum consilio spiritus sancti: forsitan in hoc cum alijs fuerit presens legatus. nec alia sollemnitas ordinationis circa eos celebrata est. Multi in primitiva ecclesia sine hac sollemnitate ordinationis ad sacerdotium promoti sunt. et multi laici sine diaconatu et precedentiibus ordinibus sacerdotes facti sunt. Et imponentes eis manus dimiserunt eos. Et ipsi qui dem missi a spiritu sancto eodem duce itineris qui separaverat eos a ceteris: abierunt seculum. et inde navigaverunt cypri. Et cum venissent salaminam predicabant verbum dei in synagogis iudeorum. propter reverentiam sive duriciam eorum. et habebant secum in ministerio predicationis iohannem qui cognominabatur marcus.